

האור המוצנע

1. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף מט/ב

והצנע לכת עם אלהיך - זו הוצאת המת.

2. אורות הקדש ב עמוד שפ

המות הוא חזיון שוא, טומאתו היא שקרו, מה שבני אדם קוראים מות הרי הוא רק תגבורת החיים ותעצומתם. ומתוך השקיעה התהומית בקטנות, אשר יצר לב האדם השקיע אותו בה, הרי הוא מצייר את תגבורת החיים הזאת בצורה מדאיבה וחשוכה, שהוא קוראה מות. מתעלים הם הכהנים בקדושתם מהקשבה שקרית זו, שאי אפשר להמלט ממנה כל זמן שהממשל הכובי כל כך שולט בעולם, כי אם בהעברת העיניים מהמתוזה המביא את רשמי ההטעאה הללו אל הנפש, על כל נפשות מת לא יבא, לנפש לא יטמא בעמיו.

3. ספר שמות פרק כד

וַיַּחֲזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:

רש"י על שמות פרק כד פסוק יא

ויחזו את האלהים - היו מסתכלין בו בלב גס מתוך אכילה ושתיה כך מדרש תנחומא.

רבינו בחיי על שמות פרק כד פסוק יא

... ואמר ויחזו נבואה מלשון מחזה, והנה השגתם היתה למעלה מהשגת ישראל ולמטה מהשגת משה, כי השגת ישראל היתה במחיצת ענן וערפל והאצילים היתה נבואתם בו שלא במחיצה... ומה שהזכיר מיד ויאכלו וישתו יורה כי נהגו קלות ראש בראיה זו, ולכך היו ראוין לשליחות יד במה"ד, אלא שרצה להמתין להם כדי שלא לערבב שמחת התורה:

4. תלמוד בבלי יומא דף נד/א

אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה ואומרים להן ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה ...

(4) משך חכמה על שמות פרק לז פסוק א

כשבאו גוים להיכל מצאו כרובים מעורים זה בזה כו' יעסקו בדברים האלה מיד הזילום, וכזה דרשו במכילתא (יתרו פ"י ג) על לא תעשו אלקי כסף שאם עשו אותן של כסף הרי הן כ

5. דרך חיים ג

לכך עיקר הצלם בא על הפנים דוקא כי מציאות האדם בפנים שלו שבו הוא ניכר האדם ונמצא מה שהוא, וזהו מציאותו ומה הצד האור והזיו של אדם שהוא אור המציאות...

5א. מהר"ל לדרוש לשבת התשובה

ואלו שני עולמות נרמזים שהאדם נברא ויש לו פנים ויש לו אחר, ובה חקוקים באדם שני עולמות אשר רמז הכתוב וייצר בשני יודיין, ולא תמצא בבהמה ובשום בעלי חיים שיהיה להם גב ופנים. וידוע כי הפנים בו זיו והדר והוד וכדכתיב חכמת אדם תאיר פניו, וזה מרמז לך על אור עולם הבא שהוא כולו זיו והדר, אבל הגב אין בו ענין זה כלל והוא שייך לעולם הזה.

6. ספר השל"ה הקדוש - שער האותיות - אות צ' צניעות (ד)

שאלו להחכם, מה הצניעות, אמר להם, שיתבייש בפני עצמו. ודבר זה מרומז בדברי הנביא עליו השלום (מיכה ו, ח), הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך, אמר עם אלהיך, כי לא די במי שהוא צנוע נגד בני אדם, אלא אפילו בהסתר במקום אין רואה כי אם השם יתברך תהיה צנוע בכל החושים מישוש טעם ריח שמיעה ראייה. נקוט האי כללא בידך, כל דבר שלא היית עושה למשל אם היית עומד לפני משה רבינו עליו השלום ושבעים זקנים, ככה תנהוג בסתר, זולת העניינים ההכרחיים כמו הזיווג, וכמו בית הכסא שמוכרח לעשות אותם, מכל מקום יהיה בצניעות יתירה ויתירה:

מוסר אביך / מדות הראיה / צניעות

מדת הצניעות גורמת טובות רבות בעולם, ומתוך-כך היא זוכה לדחות מפניה דברים שהיו טובים מצד עצמם, אבל כיון שמפני יצר האדם וכתו החלש יגרמו לפרוץ במדת הצניעות, שהיא קיומו של העולם הרוחני והחמרי. מדת האהבה והידידות, בכל הסימנים והדבורים הנוחים, ה' ראוי להיות שוה בין המינים, אבל מפני יקרת ערך הצניעות נדחית מדת דרך-ארץ ממקומה עד שלא לשאול בשלום אשה (קדושין ע.)

הצנוע מכיר כי לא מפני שנאה על המין הוא מתרחק ועושה גדרים כי-אם מפני התכלית הכללי היפה.

דוגמתם של דברים אנו מוצאים בדעות, התרחקות הראויה וכמעט מוטבעת שלא לתור אחר מחשבות המרחיקות את המעמד המוסרי, לפעמים נראה שדוחקים את חופש הדעת, אבל מי שמכיר התכלית יבין את יקר ערך ההגבלה, ויקבל אותה באהבה.

ע"ע

37. תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין דף יב/א

אמרו עליו על בית שאול שלא ראו אותן לא עקב ולא גודל מימיהן הדא הוא דכתיב ויבא אל גדרות הצאן.

. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף ה/א

ותניא רבי יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואליהו למרום שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ולא ירדה שכינה למטה והכתיב וירד ה' על הר סיני למעלה מעשרה טפחים והכתיב ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים למעלה מעשרה טפחים ולא עלו משה ואליהו למרום והכתיב ומשה עלה אל האלהים למטה מעשרה והכתיב ויעל אליהו בסערה השמים למטה מעשרה והכתיב מאחז פני כסא פרשו עליו עננו ואמר רבי תנחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו למטה מעשרה מכל מקום מאחז פני כסא כתיב אישתרבוני אישתרבב ליה כסא עד עשרה ונקט ביה.

3א. אורות קיט

צריך להראות את הדרך איך נכנסים אל הטרקלין - דרך השער. השער הוא האלהות המתגלה בעולם... ולפרקים תפקדו בברק עליון מזיו של מעלה מאור עליון שמעל כל רעיון ומחשבה. השמים נפתחים ואנו רואים מראות אלהים.